

STAUROS

Č. 27 december 2019 / január 2020

Informátor gréckokatolíckej farnosti Bratislava - Staré Mesto

slovičko o SLOVE

V súvislosti s nedeľou po Narodení Pána som si opäť uvedomil, že viaceré udalosti v našom živote sú spojené s nejakou formou návratu. Napríklad vieme, že aj taký náš legislatívny systém je postavený tak, že prezident môže vrátiť do parlamentu nejaký zákon na opätovné prerokovanie. Alebo aj celkom prozaický príklad. Teraz po Vianociach možno niektorí vracajú darčeky späť do obchodov. Možno nefungujú alebo jednoducho sa niekto netrafil do ich vkusu. Niektoré obchody reklamujú, že u nich môžeme vrátiť darčeky aj mesiac po Vianociach. Alebo ešte jednoduchšie. Zvykneme tiež hovoriť, že po sviatkoch sa vraciame znova do starých koľají.

A jeden návrat prežívame aj vo sv. liturgii Nedele po Narodení Pána. Je to známy návrat toho istého evanjelia ako na sviatok Zhromaždenia k Presvätej Bohorodičke. (Mt 2, 13-23) A môžeme sa pýtať celkom prakticky: Prečo nám ho Pán znova vracia? Žeby kvôli dôležitosti pre náš duchovný rast? Podobne ako keď prezident vráti zákon do parlamentu, lebo sa mu na ňom niečo nepozdáva? U proroka Izaiáša nájdeme ten známy obraz o slove, ktoré od Boha vychádza a k Bohu sa opäť vracia: „*Lebo ako sprchne z neba dážď a sneh a nevráti sa ta, ale opojí zem, zúrodni ju, dá jej kľičiť a dá semä na siatie a chlieb na jedlo, tak bude moje slovo, ktoré mi vyjde z úst, nevráti sa ku mne naprázdno, ale urobí, čo som si želal, a vykoná, na čo som ho poslal.*“ (Iz 55, 10n) Nebude tu dôvod, prečo sa to isté Božie slovo znova a znova vracia k nám? Lebo ešte nesplnilo misiu, na ktorú ho Boh vyslal? My sa naopak chceme po sviatkoch vrátiť do starých koľají. Spolu s tými vrátenými darčekom možno nenápadne Bohu vraciam aj ten jeho dar. Lebo si možno myslím, že ten dar nebude fungovať počas všedných dní. Možno si myslím, že toto slovo je len na sviatky. Preto je tu znova toto Božie slovo, aby sme ho opäť čítali, aby sme ho znova „prerokovali“. Aby sme ho „odsúhlasili“ a uviedli do života. Aby spôsobilo to, na čo ho Boh vyslovil.

A čo konkrétne môže toto slovo spôsobiť? Už sme si v ňom všimli viacero postáv i odkazov. Pán Ježiš ako novozákonný Mojžiš – to podčiarkujú indície ako Egypt, či vraždenie malých detí. Potom sme si tiež viackrát všimli protiklad Herodesa a Jozefa. Okrem iného nám toto evanjelium odhaľuje aj obraz fungujúcej kresťanskej rodiny – kde muž (Jozef) je hlava a robí rozhodnutia na pokyn Boha. A vidíme ženu, ktorá tieto rozhodnutia rešpektuje. Hoci ona je v rodine tá svätejšia – je predsa Matkou Boha – zostáva poslušná. Aj tento obraz môžeme znova objaviť v dnešnom evanjeliu. A potom je tu pohľad, ktorý špeciálne prináša iba

evanjelista Matúš. Iba on spomedzi všetkých evanjelistov si totiž všima postavy – mudrcov alebo mágov. Dokonca im venuje viac viet, ako samotnej udalosti Narodenia nášho Pána.

Určite to má svoj význam. Vieme, že adresáti Matúšovho evanjelia boli najmä Židia. A práve im má byť od prvých riadkov jasné, že tento Mesiáš Ježiš prichádza ako Spasiteľ pre všetkých. Nielen pre Židov. A dôkazom toho sú práve murdci, ktorí sa prichádzajú Ježišovi pokloniť. Na druhej strane nás zarazí, že pri jasliach chýba náboženská elita Izraela. Nie sú tam ani kňazi, ani zákonníci či farizeji. Hoci sa krátko pretým rozrušili, keď sa spolu s Herodesom dozvedeli o novonarodenom Kráľovi. Mudrci (podobne ako Jozef a Mária či pastieri) sú nám príkladom v tom, že sa nechali viesť Bohom. Najprv sa nechali viesť hviezdou. Vedeli ju prečítať ako znamenie. Ale hviezda sama nestačila. Keď dorazili do Jeruzalema, ďalej ich usmernilo Božie slovo. Bolo to slovo Boha, ktorý ich ústami proroka Micheáša nasmeroval do Betlehema. A keď mágovia uverili tomuto slovu a šli podľa neho, hviezda sa ukázala znova. Celý ich príbeh zakončila jedna veta: „*inou cestou sa vrátili do svojej krajiny.*“ Keď sv. Matúš spomína slovo *cesta*, je to väčšinou v súvislosti so životným nasmerovaním. Keď teda čítame, že mudrci sa domov vrátili inou cestou, môžeme v tom vidieť aj hlbší význam. Mudrci sa domov nevrátili takí istí, akí z neho odišli. Vrátili sa domov iní. Akí? Obohatení o skúsenosť. Obohatení o vieru. Ich život sa nevrátil jednoducho do starých koľají.

Čo nám teda hovoria mudrci? Že Boh využíva všetky možné spôsoby, aby s nami vstúpil do komunikácie. Príroda ako znamenie, proroctvo, zjavenie cez sen... Boh to s nami nevzdáva. Chce nám ukázať cestu domov. Preto zostáva s nami. Do konca sveta je Emanuel! Max Lucado vo svojej knihe *Vďaka Betlehemu* spomína príbeh dvoch žien s veľkým odhodlaním: Helen Kellerovej a Anne Sullivanovej. Helen nemala ani dva roky, keď po chorobe zostala slepá a hluchonemá. Stratila kontakt s okolitým svetom. Keď mala sedem rokov, prichádza do jej rodiny Anna, takmer slepá učiteľka, ktorá jej chce pomôcť. Helen bola uzavretá do seba, odmietala každú pomoc. Ale Anna to nevzdávala. Neustále vtlačala do Heleninej dlane hlásky znakového písma. Helen sa odťahovala, Anna sa nevzdávala. Zlom nastal vo veľmi vypätej chvíli. Stáli na dvore pri vodnej pumpe a Anna hláskovala do Heleninej dlane slovo V-O-D-A a potom ju tou vodou ovlažila. A dookola to opakovala. Až kým to Helen nezopakovala sama. V jednej chvíli sa stal zázrak. Anna prenikla do temného sveta Helen a zmenila ho.

A tento zázrak sa udial na Vianoce. Boh prenikol do nášho temného sveta. Nenechal nás v našej temnote opustenosti, slabosti, egoizmu, tvrdosti... Neustále vysiela svoje signály: O-D-P-U-S-T-E-N-I-E, L-Á-S-K-A, Ž-I-V-O-T. Ústami proroka Izaiáša nám hovorí, že si nás dokonca vryl do dlane. Boh vstúpil do nášho sveta, aby sme my mohli vstúpiť do jeho sveta. Po Vianociach sa mnoho vecí vráti do starých koľají. Ale všetko nemusí. Do všedných dní sa môžeme vrátiť „*inou cestou*“. Cestou, ktorou nás povedie sám Boh.

VIANOČNÁ SCÉNKA

Na sviatok Narodenia Pána sa predstavili deti a mládež našej farnosti krátkou vianočnou scénkou. Touto aktivitou sa zapojili do koledovania Dobrej noviny, ktorá pomáha chudobným deťom na africkom kontinente. Heslom tohtoročného 25. ročníka je „**Bud’me požehnaní(m)**“ a výťažok z koledovania je tetntoraz určený pre katolícku diecézu Lodwar, ktorá sa nachádza na severe Kene. Svojimi rozmanitými pastoračnými a rozvojovými programami sa stará o dušu aj telo obyvateľov Turkany. Naši veriaci mohli túto podporu vyjadriť svojimi darmi počas myrovania po sv. liturgiách.

Jasličkovú pobožnosť svojou účasťou poctil aj apoštolský nuncius v SR Mons. Giacomo Guido Ottonello, ktorý následne s vladykom Petrom slávil archijerejskú liturgiu a predniesol homíliu. Ďakujeme všetkým zúčastneným na tejto aktivite ako aj všetkým darcom za podporu. Nech Vás Pán hojne odmení svojím požehnaním!

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 29. 12. 2019 - 5. 1. 2020

Pondelok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) † Juliana, o. Jozef, Michal, Viera, Babuľa * rod. Beblavá
Utorok	17:00 Sv. liturgia (slovenská), večiereň s lítiou, <i>silvestrovské agapé</i>
Streda	Obrezanie Pána, sv. Bazil Veľký <u>Bohoslužobný poriadok ako v nedeľu!</u> + sv. liturgia o 17.00 (slovenská)
Štvrtok	17:00 Sv. liturgia (slovenská) † Mikuláš, <i>panychída</i>
Piatok	<u>Plne aliturgický deň</u> 7:00 Kráľovské hodinky sviatku Bohozjavenia (<i>prvá a tretia</i>) 17:00 Kráľovské hodinky sviatku Bohozjavenia (<i>šiesta a deviata</i>)
Sobota	17:00 Sv. liturgia (slovenská) <i>Veľká večiereň</i>
Nedeľa	pred Osvietením, 5. hlas, 8:00 Utierenie (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 16:00 <i>Veľká večiereň, Veľké svätenie vody a Veľké povelčerie s lítiou</i>

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 6. – 12. 1. 2020

Pondelok	<i>Sväté Bohozjavenie</i> 8:00 Utierenie (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) Priamy prenos RTVS – rozhlas 11:00 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 Večiereň
Utorok	<i>Zhromaždenie k prorokovi, predchodcovi a krstiteľovi Jánovi</i> 7:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 17:00 Sv. liturgia (slovenská)
Streda	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) † Mária, Juraj, Juraj, <i>panychída</i>
Štvrtok	17:00 Sv. liturgia (slovenská)
Piatok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Sobota	17:00 Sv. liturgia (slovenská) <i>Veľká večiereň</i>
Nedeľa	Po Osvietení, 6. hlas 8:00 Utierenie (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 Večiereň (slovenská)

OZNAMUJEME

- Pozývame všetkých veriacich našej farnosti na sv. liturgiu v utorok, **31. 12. 19** v obvyklom čase o 17:00 h. Po sv. liturgii bude večiereň spojená s poďakovaním za rok 2019. Po večierni všetkých pozývame na **spoločné agapé** do priestorov biskupského úradu.
- V stredu, 1. 1. 20 slávime prikázaný sviatok **Obrezanie Pána**. Bohoslužobný program bude vyzerat' dopoludnia ako v nedeľu **s jedným dodatkom: Pridáme aj sv. liturgiu o 17.00 v slovenskom jazyku.** Po sv. liturgiách bude myrovanie.
- V piatok, 3. 1. 20 je tzv. **aliturgický deň**. (neslávi sa sv. liturgia) V tento deň sa budeme modliť Kráľovské hodinky sviatku Bohozjavenia nasledujúcim spôsobom: Ráno o 7.00 sa pomodlíme *prvú a tretiu hodinku* a o 17. 00 sa pomodlíme *šiestu a deviatu hodinku*. V tento deň je zároveň *voľnica*.
- V nedeľu, 5. 1. 20 je zároveň aj predvečer sviatku Bohozjavenia Pána. O 16. 00 h. popoludní sa začneme modliť veľkú večiereň, po nej bude Veľké svätenie vody a následne Veľké poverečie s lítiou. V tento deň je predpísaná *zdržanlivosť od mäsa*.
- V pondelok, **6. 1. 20** budeme sláviť veľký a prikázaný sviatok **Sväté Bohozjavenie nášho Pána, Boha a Spasiteľa Ježiša Krista**. **Sv. liturgia o 9.00 bude priamo prenášaná RTVS – rozhlasom. Druhá sv. liturgia sa preto začne až o 11:00!** Po sv. liturgiách bude myrovanie.
- V pondelok, 6. januára 2020 bude sv. liturgia v *ukrajinskom jazyku* k rímskokatolíckom chráme sv. Rozálie v Bratislave – Lamači na Rozálskej ulici so začiatkom o 10.00 hod.
- V utorok, 7. 1. 20 slávime odporúčaný sviatok *Zhromaždenie k sv. Jánovi Krstiteľovi*. Okrem sv. liturgie o 17:00 bude sv. liturgia aj o 7:00 ráno v cirkevnoslovanskom jazyku.
- Sv. liturgiu v Malackách budeme sláviť **v nedeľu, 12. 1. 20 o 17. 00 h.** V ten istý deň - 12. 1. 20 bude sv. liturgia **aj v Pezinku – Cajle**, so začiatkom o 16.00 h.
- V období po sviatku *Bohozjavenia* je zvykom požehnávať a posväcovať príbytky. Kto má záujem o pastoračnú návštevu kňaza, nech to nahlási osobne alebo cez kontakty farského úradu.
- Mládež v našej farnosti pripravuje ďalší ročník plesu, ktorý bude opäť v UPeCe Mlynská Dolina v sobotu, 1. 2. 2020. Prosíme o pomoc vo forme spolupráce pri organizácii plesu. Predaj lístkov prebieha po nedeľných sv. liturgiách. Lístky sú po 35 €/kus. Deti majú vstup zdarma. Hľadáme najmä opatrovatel'ky, ktoré by sa počas plesu mohli deťom venovať.
- Špeciálne pre našu farnosť sme znova pripravili **nástenný kalendár na rok 2020**, tentoraz opäť s umeleckými fotografiami nášho veriaceho *Timoteja Križku*. Na zhotovení kalendára sa opäť podieľal dizajnér, náš veriaci *Lubomír Michalko ml.* a jeho manželka Terézia.
- Pozývame deti z našej farnosti zapojiť sa do akcie **Deti deťom**. Do 1. januára 2020 (vrátane) môžu priniesť darček do chrámu pod stromček. Darované darčeky pošleme prostredníctvom sestier služobníc deťom na Ukrajinu do oblasti sužovanej vojnovými nepokojmi.

ĎAKUJEME

- V nedeľu 15. 12. 19 sme v rámci operatívnej zbierky na pomoc obetiam požiaru obytného domu v Prešove prispeli dohromady dumou 2325 €. Ďakujeme za prejavenú solidaritu.
- Na sviatok Narodenia Pána sme pri myrovaní prispeli sumou 1100 €, ktorá bola zároveň koledníckou zbierkou na *Dobru novinu*. Cieľom podpory je tento rok okrem iného aj africká Keňa. Ďakujeme všetkým Vám, ktorí ste sa zapojili do prípravy a realizácie vianočnej scény.
- Ďakujeme za upratovanie chrámu:
 - rod. Suslej a Žačikovej (21. 12. 19) spoločenstvu Modlitby matiek (28. 12. 19)
 - 4. 1. 20** upratuje: rodina Buraľová a Pokorná.
 - 11. 1. 20** upratuje rodina Krajňáková a Telepčáková.

Ďakujeme za túto Vašu službu.

KONTAKT

V prípade otázok alebo podnetov nás, prosím, kontaktujte:

osobne: o. Rastislav Čížik, farár, **tel.:** 02/529 328 56, 0911/400 845,

e-mail: rastislav.cizik@gmail.com

o. Stanislav Diheneščík, výpomocný duchovný, **tel.:** 0903/946 717